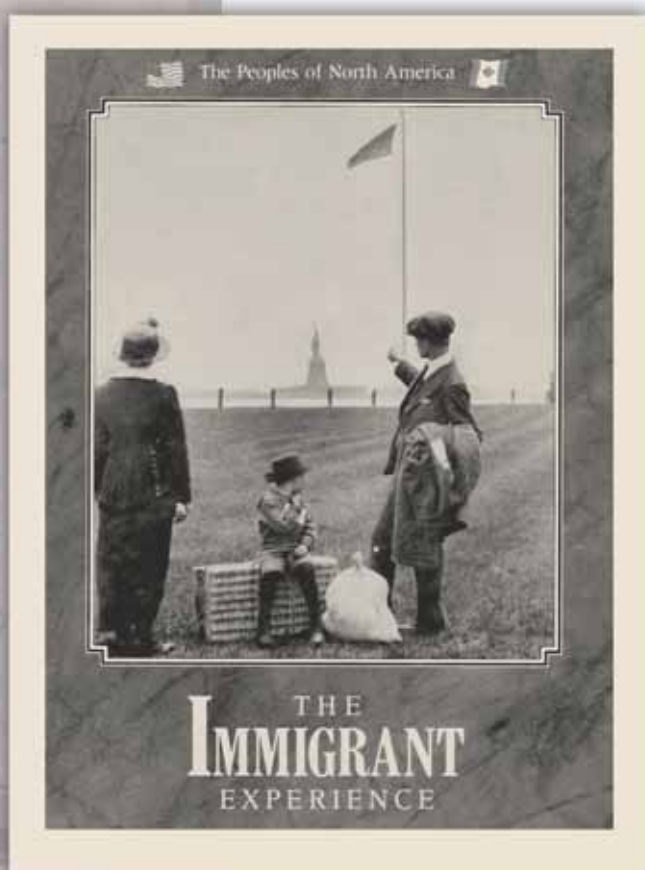

Οικογένειες πρώτων μεταναστών

*Λίγο πριν ξεκινήσουν
τα παιδιά και τα
εγγόνια για το άγνωστο,
για το μεγάλο
υπερατλαντικό ταξίδι,
σε μια αναμνηστική
φωτογραφία.*

Οι περισσότεροι μετανάστες ήταν νέοι που ήρθαν από τα χωριά τους στην Αμερική. Όλοι τους είχαν την ελπίδα να καλυτερεύσουν τη ζωή τους. Μόνη τους περιουσία η εικόνα της Παναγιάς ή του προστάτη Αγίου του χωριού τους και η ευχή της μάνας τους. Όνειρό τους να αποκτήσουν χρήματα, πολλά χρήματα, για να στείλουν στους γονείς τους, να παντρέψουν τις αδελφές τους και να βάλουν και οι ίδιοι «ένα ζευγάρι παπούτσια στα ξυπόλυτα πόδια τους».

*Η περιουσία
στο σακούλι
και η ελπίδα
στην καρδιά.*

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Ξεκινούσαν, λοιπόν, για τη χώρα που υποσχότανε πολλά, που έδινε πολλές ευκαιρίες...

Στην αρχή έρχονταν μόνοι. Γλώσσα δεν ήξεραν, σπίτι και λεφτά δεν είχαν και οι νύχτες ήταν κρύες. Ακόμη και για να 'ρθουν στην Αμερική χρειάστηκε να δανειστούν χρήματα για να βγάλουν το εισιτήριο.

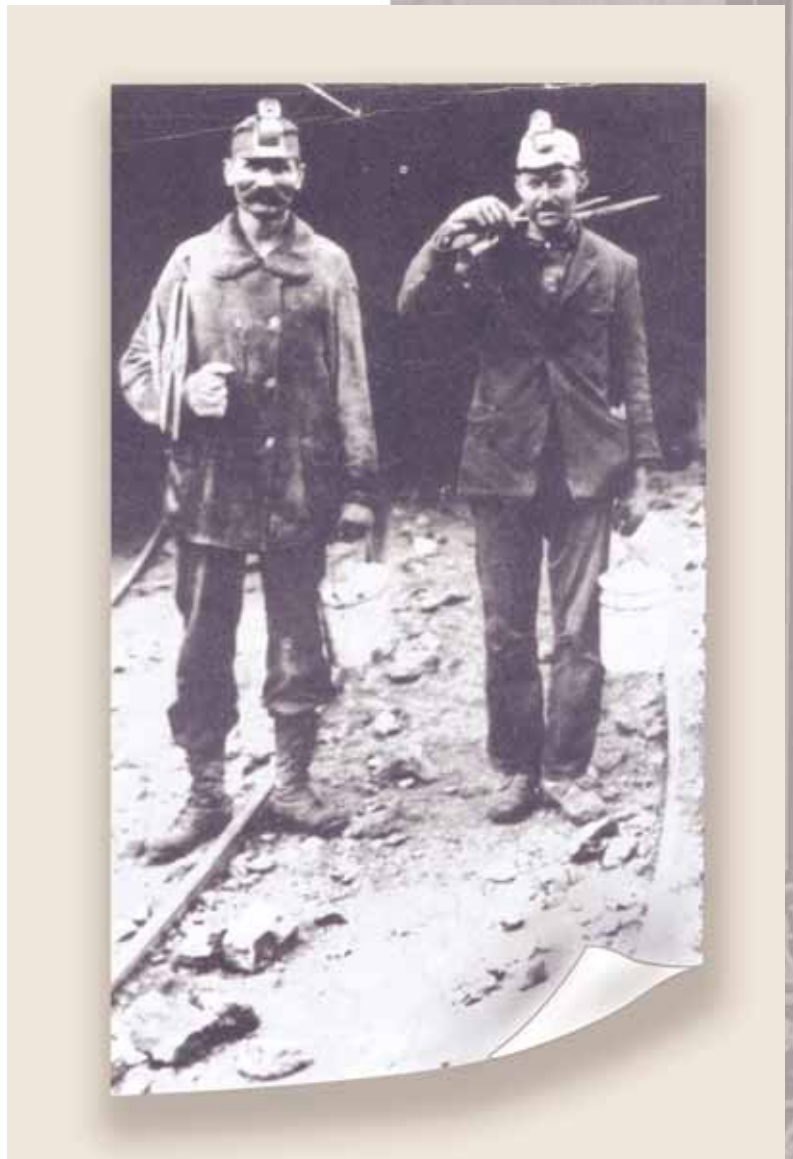
Άλλοι, ναυτικοί στο εμπορικό ναυτικό της Ελλάδας, έβγαιναν λαθραία απ' το καράβι, όταν έπιανε αμερικάνικα λιμάνια. Και ζητούσαν την τύχη τους στο άγνωστο.

Οι πιο πολλοί, ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά, δούλευαν λούστροι για 12 ή 15 ώρες την ημέρα και ύστερα εξαντλημένοι πήγαιναν στο δωμάτιό τους που μοιράζονταν με 4-5 άτομα, για να ξεκουραστούν.

Τους έλειπε το ζεστό σπιτικό φαί, ο καθαρός αέρας του χωριού, τα φρεσκοπλυμένα ρούχα και πάνω απ' όλα η ζεστασιά της οικογένειας, το χαμόγελο της μάνας.

Άλλοι πουλούσαν λουλούδια και φρούτα στους κρύους δρόμους, άλλοι έπλεναν πιάτα στα εστιατόρια και άλλοι δούλευαν στις σιδηροδρομικές γραμμές και στ' ανθρακωρυχεία.

*Δύσκολες οι πρώτες μέρες στην ξενιτιά.
Σκληρή η ζωή στα ορυχεία, στις αρχές του 20ού αιώνα. Στη φωτογραφία, δύο φίλοι μετά τη δουλειά σε πόλη της Utah, φορτωμένοι με τα εργαλεία τους και ντυμένοι με τα ρούχα της δουλειάς.*

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Η ζωή τους ήταν αφόρητα δύσκολη. Όμως έπρεπε να προοδεύσουν. Να στείλουν χρήματα στους δικούς τους στο χωριό, να καλυτερεύσουν και τη δική τους ζωή.

Στην αρχή, σκοπός τους ήταν να κάνουν μια σεβαστή περιουσία και να επιστρέψουν στην Ελλάδα. Όταν όμως κατάλαβαν ότι η Αμερική μπορεί να γίνει η δεύτερη πατρίδα τους, τότε φρόντισαν να αγοράσουν το δικό τους σπίτι και να καλυτερεύσουν τη ζωή τους και τη ζωή των παιδιών τους.

Χαρισμένη
στη Γενναϊάκου
'εξαδεύγουσα' ως
'εμψόδο' Τη φρονιά
Διόρηφα. 70.4-53

Μια φωτογραφία με αφιέρωση που δείχνει, πως καμιά απόσταση όσο μεγάλη και να είναι δεν μπορεί να χωρίσει δύο ανθρώπους ή να τους αφήσει να ξεχαστούν.

Μια φωτογραφία «εμπόδιο λησμονιάς»!

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΖΩΗ

Αυτό δεν ήταν καθόλου εύκολο στην αρχή. Τούτο το κεφάλαιο είναι, όπως μας λέει ο Μπάμπης Μαλαφούρης: «ένα κεφάλαιο γεμάτο πίκρες και απογοητεύσεις, ηρωισμό και στερήσεις και αυταπάρηση. Ο προσανατολισμός τους στο νέο περιβάλλον ήταν έργο τραχύ και απαιτούσε ισχυρή θέληση και επιμονή. Όσο μεγάλα όμως και αν ήταν τα εμπόδια, οι Έλληνες μετανάστες κατόρθωναν με τον καιρό να τα υπερπηδούν, μάθαιναν σιγά-σιγά Αγγλικά, μάθαιναν τις συνήθειες του τόπου για να παίρνουν και αυτοί μέρος στη ζωή της χώρας, σαν πολίτες με ίσα δικαιώματα και ίσες υποχρεώσεις με τους άλλους».

Όνειρό τους ήταν να μεγαλώσουν τα παιδιά τους με ελληνορθόδοξες αρχές, με ελληνικές παραδόσεις και να τα σπουδάσουν. Έτσι σύντομα πήραν σπουδαίες θέσεις στην αμερικάνικη κοινωνία.

Σ' αυτό σημαντικό ρόλο έπαιξε η οικογένεια. Ο θεσμός της οικογένειας για τους Έλληνες μετανάστες ήταν ιερός. Το ίδιο παραμένει μέχρι σήμερα. Οι οικογένειες των πρώτων μεταναστών ήταν μεγάλες. Συχνά συναντιόνταν για τις γιορτές, τις οικογενειακές χαρές και λύπες. Τις πιο πολλές φορές δούλευαν και οι δύο γονείς για να κερδίσουν το ψωμί της οικογένειάς τους και να κάνουν τα παιδιά τους επιστήμονες.

Αρχές του αιώνα (1910). Μετανάστες στο Ellis Island φορτωμένες μια αλλαξιά ρούχα και λίγο ψωμί, τραβούν μέσα στα χιόνια για να βρουν την τύχη τους!

Οικογένεια μεταναστών στις αρχές του 20ού αιώνα.

Η φωτογραφία αυτή είναι από την πόλη Magna της Utah, στις αρχές του αιώνα. Δύο ελληνικές οικογένειες πάνε τα παιδιά τους βόλτα.

Οι Έλληνες όταν βρεθούν σε άλλη χώρα μακριά από την Ελλάδα, νιώθουν το αίσθημα της αδελφοσύνης πολύ δυνατό. Στην Αμερική από τα πρώτα χρόνια της μετανάστευσης μέχρι και σήμερα οι Έλληνες φροντίζουν να μένουν κοντά, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ολόκληρες γειτονιές και μεγάλοι ελληνικοί συνοικισμοί.

Από τα πρώτα κιόλας χρόνια που η ελληνική οικογένεια έκανε την παρουσία της στην Αμερική, οι νέοι μας άρχισαν να παντρεύονται νέες και νέους από άλλες εθνικότητες. Πολλές φορές οι Έλληνες γονείς δεν το δέχονταν, επειδή πίστευαν ότι τα παιδιά τους και τα παιδιά των παιδιών τους αποξενώνονταν από το ελληνικό στοιχείο. Συνήθως όμως το αποδέχονταν, αν οι νέοι γίνονταν ορθόδοξοι.

Στη φωτογραφία είναι η κ. Τενέτη που μεγάλωσε τους δύο της γιους με τις ελληνικές παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα. Τα παιδιά της Γιώργος και Βασίλειος Τενέτης (Tenet) είναι ο πρώτος διευθυντής της CIA και ο δεύτερος, χειρουργός καρδιολόγος.

Από τις μεγαλύτερες χαρές της οικογένειας είναι ο γάμος, που γίνεται με όλο το σεβασμό που απαιτούν τα έθιμα της Ελλάδας.

Τη χαρά τους, μέσα στην εκκλησία και στο κέντρο διασκέδασης στο «Bridal party», η νύφη και ο γαμπρός, μοιράζονται με τους καλύτερους φίλους τους. Απαραίτητοι επίσης είναι το «ring boy», που κρατά τα δαχτυλίδια για να τα δώσει στον ιερέα να τα ευλογήσει, και το «flower girl» για τα πέταλα λουλουδιών που ρίχνουν στη νύφη.

Δύο ακόμη περήφανοι Έλληνες γονείς, μετανάστες με τους δύο γιους τους στα μέσα του 20ού αιώνα. Βάση η οικογένεια.

Ορθόδοξος ελληνικός γάμος και η αναμνηστική φωτογραφία έξω από την εκκλησία.

*Ένα ελληνικό
χριστουγεννιάτικο
απόγευμα στην καρδιά
της Νέας Υόρκης.*

*Με σεβασμό τηρούν όλα
τα πατροπαράδοτα
έθιμα...χοιρινό και
γαλοπούλα στο τραπέζι,
σπιτικές πίτες και
λουκάνικα... Κάλαντα στη
συνέχεια κι ύστερα
τραγούδι και χορός μέχρι
τα μεσάνυχτα.*

Η οικογένεια Σπανού μόλις επέστρεψε από την εκκλησία. Αριστερά το πρώτο παιδί είναι ο Άλεξ Σπανός, ένας από τους επιτυχημένους επιχειρηματίες σήμερα στις Η.Π.Α.

Τις Κυριακές όλη η οικογένεια πηγαίνει στην εκκλησία. Τα παιδιά πηγαίνουν στο κατηχητικό σχολείο ενώ οι γονείς εκκλησιάζονται.

Ύστερα όλοι μαζί πηγαίνουν για πρόγευμα στην Κοινοτική Αίθουσα.

Στο κυριακάτικο δείπνο μαζεύονται όλοι γύρω στο τραπέζι. Μέσα σε μια χαρούμενη ελληνική ατμόσφαιρα βρΐσκουν το χρόνο να επικοινωνήσουν όλοι μικροί – μεγάλοι μεταξύ τους.

Γάμος στο Κονέκτικατ στις αρχές του 1900.

*Άλλη μια αναμνηστική
φωτογραφία με τους
νεόνυμφους και
τις οικογένειές τους
αμέσως μετά
το μυστήριο
του γάμου τους.*

*Νυφική
φωτογραφία, στα
μέσα του εικοστού
αιώνα. Διακρίνεται
η νύφη με τις
παράνυφές της
και το «flower girl».*

Πριν από το γάμο, οι συγγενείς και οι φίλοι του γαμπρού και της νύφης φροντίζουν να τους χαρίσουν τα πιο σπουδαία πράγματα που θα χρειαστούν για το πρώτο τους νοικοκυριό. Έτσι σε μια χαρούμενη απογευματινή συνάντηση - Bridal shower - οι φίλες της νύφης και οι συγγενείς της - μόνο γυναίκες - μαζεύονται και φέρνουν τα δώρα τους. Τη συνάντηση αυτή συνήθως την οργανώνει η μάνα, η αδελφή ή κάποια φίλη της νύφης, χωρίς αυτή να το ξέρει. Η νύφη έρχεται τελευταία στο πάρτυ, ανοίγει τα δώρα της και δέχεται τις ευχές και την αγάπη όλων για μια ευτυχισμένη ζωή.

Συχνά οι ελληνικές οικογένειες επισκέπτονται την Ελλάδα. Είναι θα 'λεγε κανείς ένα ιερό προσκύνημα στα χώματα της πατρίδας μας Ελλάδα, το ταξίδι αυτό. Εκεί χαίρονται την ομορφιά της φύσης αλλά και βλέπουν τους συγγενείς τους. Η ξεγνοιασιά, η ψυχαγωγία, το καλό φαγητό, η ξεκούραση και η φιλοξενία των Ελλήνων είναι κυρίως αυτά που κάνουν την ελληνική οικογένεια της Αμερικής, να θέλει να περνά το καλοκαίρι στην Ελλάδα.

Με μεγάλες οικογενειακές συγκεντρώσεις, γιορτάζονται τα γενέθλια. Τα παιδικά γενέθλια γίνονται σε αίθουσες εστιατορίων ή αίθουσες με παιχνίδια (παιδικές χαρές) και χώρους γυμναστικής όπου τα παιδιά παίζουν και διασκεδάζουν.

Με ιδιαίτερη λαμπρότητα γιορτάζονται τα γενέθλια των δεκαεξάχρονων κοριτσιών.

16

Το μυστήριο της βάφτισης.

Μια ακόμη μεγάλη οικογενειακή στιγμή είναι η ημέρα της βάφτισης του παιδιού. Είναι ημέρα χαράς, αφού το παιδί βαπτίζεται χριστιανός ορθόδοξος και παίρνει το όνομα του παππού ή της γιαγιάς, όπως συνηθίζεται στις ελληνικές οικογένειες. Μετά το μυστήριο της βάφτισης ακολουθεί το γλέντι.

Marios
Elenora

Anthony
Sophia
Uma

George

Nico

Maria